

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2024

Chișinău

pentru aprobarea Regulamentului privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici

În temeiul art. 33 alin.(1) din Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.141-150, art.252), precum și în scopul executării prevederilor Convenției privind poluarea transfrontalieră a aerului la distanțe lungi, ratificate prin Hotărârea Parlamentului nr.399/1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.23, art.234), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici (se anexează).
2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Mediului.

Prim-ministru

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul mediului

Sergiu LAZARENCU

REGULAMENTUL

privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici

Prezentul Regulament transpune integral Directiva (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, de modificare a Directivei 2003/35/CE și de abrogare a Directivei 2001/81/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene L 344, din 17 decembrie 2016 (**CELEX**:32016L2284), astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva delegată (UE) 2024/299 a Comisiei din 27 octombrie 2023 de modificare a Directivei (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului privind metodologia de raportare a prognozelor de emisii de anumiți poluanți atmosferici, transpune integral Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1522 a Comisiei din 11 octombrie 2018 de stabilire a unui format comun pentru programele naționale de control al poluării atmosferice în temeiul Directivei (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici [notificată cu numărul C(2018) 6549], publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene L 256, din 12 octombrie 2018 (**CELEX**:32018D1522).

I. DISPOZIȚII GENERALE

Secțiunea 1

Scopul, obiectivele și domeniul de aplicare

1. Scopul prezentului Regulament constă în instituirea cadrului juridic de reglementare privind atingerea nivelurilor de calitate a aerului atmosferic prin stabilirea angajamentelor naționale de reducere a emisiilor atmosferice antropice pentru diminuarea riscurilor asupra sănătății umane și mediului.

2. Prezentul Regulament stabilește:

- 1) cerințele privind monitorizarea și raportare anuală a emisiilor de poluanți atmosferici, specificați la sbp.2), către Secretariatul Convenției asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanțe lungi (în continuare - Convenția LRTAP);
- 2) angajamentele naționale de reducere a emisiilor atmosferice antropice de dioxid de sulf (SO₂), oxizi de azot (NO_x), compuși organici volatili nemetanici (COV_{nm}), amoniac (NH₃) și particule fine în suspensie (PM_{2,5});
- 3) conținutul și structura programului național de control al poluării atmosferice (în continuare - PNCPA);
- 4) metodologiile pentru pregătirea și actualizarea inventarului național de emisii pentru poluanții, a prognozelor naționale de emisii și a rapoartelor informative de inventariere;
- 5) indicatorii opționali pentru monitorizarea impactului poluării atmosferice.

3. Prevederile Regulamentului contribuie la realizarea:

- 1) obiectivelor privind calitatea aerului atmosferic stabilite în Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic;
- 2) conformarea la obiectivele pe termen lung ale Uniunii Europene, precum și evaluarea progreselor acestora pentru a atinge niveluri de calitate a aerului în conformitate cu orientările privind calitatea aerului stabilite de Organizația Mondială a Sănătății;

- 3) implementarea angajamentelor asumate în cadrul convențiilor și acordurilor internaționale, la care Republica Moldova este parte.
4. Prevederile prezentului Regulament se aplică emisiilor de poluanți prevăzuți în anexa nr.1, din toate sursele de pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Secțiunea a 2-a

Definiții

5. În sensul prezentului Regulament, noțiunile utilizate au următoarele semnificații:
- angajament național de reducere a emisiilor** - obligația de a reduce emisiile unei substanțe, stabilind reducerea minimă a emisiilor ce trebuie atinsă în anul calendaristic țintă, exprimată ca procent din totalul emisiilor eliberate în anul de referință (2020);
- ciclu de aterizare și decolare** - ciclul care include rularea la sol la plecare și la sosire, decolarea, ascensiunea, apropierea, aterizarea și toate celelalte activități de aviație care se desfășoară la o altitudine sub 3 000 de picioare (914 m);
- compuși organici volatili nemetanici (COVnm)**- toți compușii organici, alții decât metanul, care pot produce oxidanți fotochimici printr-o reacție cu oxizii de azot, în prezența luminii solare;
- dioxid de sulf (SO₂)** - toți compușii sulfului exprimați ca dioxid de sulf, inclusiv trioxid de sulf (SO₃), acid sulfuric (H₂SO₄) și compuși cu conținut de sulf redus precum hidrogenul sulfurat (H₂S), mercaptanii și sulfură de dimetil;
- emisii antropice** - emisii atmosferice de poluanți asociați cu activitățile umane;
- negru de fum (BC)** - particule în suspensie carbonoase care absorb lumina;
- obiective privind calitatea aerului** - obligațiile pentru calitatea aerului privind valorile-limită, valorile-țintă și concentrația de expunere prevăzute în Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic;
- oxizi de azot (NO_x)** – monoxidul de azot și dioxidul de azot, exprimați ca dioxid de azot;
- particule fine în suspensie sau (PM_{2,5})** - particule cu un diametru aerodinamic egal sau mai mic de 2,5 micrometri (μm);
- precursori ai ozonului** - oxizi de azot, compuși organici volatili nemetanici, metan și monoxid de carbon;

II. REDUCEREA EMISIILOR PENTRU ANUMIȚI POLUANȚI ATMOSFERICI

Secțiunea 1

Angajamentele naționale de reducere a emisiilor

6. Ministerului Mediului, în colaborare cu autoritățile publice centrale și instituțiile specializate în domeniile sănătății publice, energiei, economiei, transportului, agriculturii, stabilesc măsuri de reducere a emisiilor antropice naționale anuale de dioxid de sulf (SO₂), oxizi de azot (NO_x), compuși organici volatili nemetanici (COVnm), amoniac (NH₃) și particule fine în suspensie (PM_{2,5}) prin elaborarea și aprobarea programului național de control al poluării atmosferice, în conformitate cu prevederile art. 8 alin. d) al Legii nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic.

7. Angajamentele naționale de reducere a emisiilor se aplică începând cu anul 2030 până în anul 2039, respectiv din anul 2040 și după acesta.

8. Nivelurile indicative ale emisiilor se stabilesc prin intermediul unei traiectorii de reducere liniare între nivelurile de emisii definite de angajamentele naționale de reducere a emisiilor pentru 2030 și nivelurile de emisii definite de angajamentele de reducere a emisiilor pentru 2040.

9. Dacă este mai eficient din punct de vedere economic sau tehnic, se aplică o traiectorie nonliniară privind reducerea emisiilor, cu condiția că, începând din 2035, această traiectorie să devină treptat convergentă cu traiectoria de reducere liniară și să nu afecteze niciun angajament de reducere a emisiilor pentru anul 2040. Prevederile privind traiectoria nonliniară și motivele pentru a urma această traiectorie sunt prevăzute în PNCPA.

10. Autoritatea de meteorologie și monitoring de mediu argumentează, în raportul informativ de inventariere, motivele pentru abateri, în cazul în care emisiile pentru 2035 nu pot fi limitate cu traiectoria de reducere stabilită, cât și măsurile care ar reduce nivelurile de emisii la respectiva traiectorie.

11. În vederea respectării prevederilor pct. 5-10, următoarele emisii nu sunt luate în considerare:

- 1) emisiile de la aeronave rezultate în afara ciclului de aterizare și decolare;
- 2) emisiile de oxizi de azot și compuși organici volatili nemetanici din activitățile prevăzute în categoriile 3B - gestionarea gunoierului de grajd și 3D - solurile agricole, specificate în Nomenclatorul pentru raportare (în continuare - NFR), versiunea din anul 2014, prevăzută de Convenția LRTAP.

Secțiunea a 2-a

Mecanisme de flexibilitate

12. În cazul în care angajamentele naționale de reducere a emisiilor, prevăzute la Anexa 2, nu sunt respectate, autoritatea de meteorologie și monitoring de mediu elaborează, în conformitate cu prevederile prevăzute la Anexa nr. 4, Secțiunea IV, inventarul național de emisii anuale ajustate pentru dioxid de sulf, oxizi de azot, compuși organici volatili nemetanici, amoniac și particule fine în suspensie, prin aplicarea unor metode îmbunătățite de inventariere a emisiilor, actualizate conform celor mai recente cercetări științifice.

13. Pentru a determina dacă condițiile relevante prevăzute în Secțiunea IV din anexa nr. 4 sunt respectate, angajamentele de reducere a emisiilor pentru perioada 2030-2040 sunt considerate ca fiind stabilite la data intrării în vigoare a prezentului Regulament.

14. Autoritatea de meteorologie și monitoring de mediu include în raportul informativ de inventariere, elaborat în conformitate cu prevederile pct.27, justificările prevăzute la Anexa 4, Secțiunea IV, care au stat la baza ajustării inventarului național pentru poluantul sau poluanții pentru care s-a constatat nerespectarea angajamentului național sau a angajamentelor naționale de reducere și îl transmite Ministerului Mediului conform prevederilor pct.28.

15. Începând cu anul 2035, în cazul în care există diferențe semnificative privind factorii de emisie sau metodologiile utilizate pentru determinarea emisiilor provenite de la categorii de surse specifice, față de factorii de emisie preconizați în urma punerii în aplicare a unei norme sau a unui standard prevăzută de legislația de control al poluării atmosferice la sursă, în temeiul prevederilor stabilite la anexa nr.4, Secțiunea IV, pct. 1 lit. (d) sbp. (ii) și (iii), se aplică următoarele condiții suplimentare ajustărilor:

1) Ministerul Mediului, în baza informațiilor și argumentărilor prezentate de către autoritatea de meteorologie și monitoring de mediu, luând în considerare concluziile programului național de control al poluării atmosferice și de aplicare a prevederilor legislației privind controlul poluării atmosferice la sursă, demonstrează că diferențele semnificative privind factorii de emisie nu rezultă din punerea în aplicare sau asigurarea respectării legislației respective la nivel național.

2) în cazul în care se constată diferențe semnificative privind factorii de emisie, Ministerul Mediului analizează necesitatea întreprinderii unor acțiuni suplimentare.

16. Autoritatea de meteorologie și monitoring de mediu transmite Ministerului Mediului, până la data de 1 februarie a anului în care s-a constatat nerespectarea angajamentelor naționale de reducere a emisiilor, prevăzute la anexa nr.2, inventarul național ajustat pentru poluantul sau poluanții pentru care s-a constatat nerespectarea angajamentului național sau a angajamentelor naționale de reducere, conform pct.12.

17. În cazul în care, într-un anumit an, din cauza unei ierni deosebit de reci sau a unei veri deosebit de secetoase, autoritatea de meteorologie și monitoring de mediu, prin elaborarea inventarului național de emisii, constată că nu se pot respecta angajamentele naționale de reducere a emisiilor, aceasta calculează media emisiilor anuale naționale pentru anul în cauză, pentru anul anterior și pentru anul următor, cu condiția ca media calculată să nu depășească nivelul anual al emisiilor la nivelul național determinat de angajamentul de reducere. În acest caz se consideră că angajamentele naționale de reducere a emisiilor sunt respectate.

18. În cazul în care angajamentele naționale de reducere a emisiilor pentru unul sau mai mulți poluanți atmosferici, prevăzute în anexa nr. 2, sunt stabilite la un nivel mai strict decât reducerea eficientă din punctul de vedere al costurilor și se constată că într-un anumit an nu se poate respecta angajamentul național de reducere a emisiilor, după punerea în aplicare a tuturor măsurilor eficiente din punctul de vedere al costurilor, se consideră că angajamentul de reducere a emisiilor este respectat, pe o perioadă de maximum cinci ani, cu condiția ca pentru fiecare dintre acei ani să se compenseze nerespectarea respectivă printr-o reducere echivalentă a emisiilor altui poluant prevăzut în anexa nr. 2.

19. În cazul în care se constată nerespectarea angajamentelor naționale de reducere a emisiilor pentru unul sau mai mulți poluanți atmosferici, Ministerului Mediului convoacă autoritățile publice centrale și instituțiile specializate prevăzute la pct. 6, în funcție de domeniul de competență, pentru a evalua cauzele nerespectării angajamentelor și a identifica măsurile planificate necesare de întreprins pentru atingerea acestora.

20. Se consideră că sunt respectate obligațiile conform prevederilor pct.6-11 pentru o perioadă de maximum trei ani în situația în care nerespectarea angajamentelor de reducere a emisiilor pentru poluanții relevanți rezultă dintr-o întrerupere bruscă și excepțională sau din pierderea capacității în sistemul de furnizare sau producție a energiei și/sau căldurii, care nu ar fi putut fi prevăzută în mod rezonabil și dacă se îndeplinesc următoarele condiții:

1) se demonstrează că la nivel național s-au depus toate eforturile în vederea asigurării respectării, inclusiv aplicarea de noi măsuri și politici, și se continuă să se depună eforturi pentru ca perioada de nerespectare să fie cât mai scurtă posibil; și

2) se demonstrează că aplicarea unor măsuri și politici suplimentare față de cele prevăzute la sbp. 1) ar genera costuri disproporționate, ar periclita în mod substanțial securitatea energetică națională sau ar prezenta un risc considerabil de insuficiență energetică pentru o parte semnificativă a populației.

21. În vederea asigurării respectării pct. 20, Ministerul Energiei informează Ministerul Mediului în termen de 5 zile lucrătoare de la constatarea întreruperii bruște și excepționale sau pierderii de capacitate în sistemul de furnizare ori producție a energiei și/sau căldurii, care din motive obiective nu au putut fi prevăzute.

Secțiunea a 3-a

Programele naționale de control al poluării atmosferice

22. Ministerul Mediului asigură elaborarea și punerea în aplicare, împreună cu autoritățile publice centrale prevăzute la pct. 6, a PNCPA în conformitate cu prevederile stabilite în Secțiunea I din anexa nr.3, în vederea reducerii emisiilor antropice anuale în conformitate cu prevederile

pct.6-11 și pentru a contribui la realizarea obiectivelor prezentului Regulament, menționate la pct.3.

23. Autoritățile publice centrale și instituțiile specializate prevăzute la pct.6 au următoarele obligații în procesul de elaborare și punere în aplicare a PNCPA:

1) evaluează probabilitatea ca sursele naționale de emisie să aibă un impact asupra calității aerului atmosferic la nivel național și al statelor învecinate, utilizând, după caz, studii a căror elaborare este asigurată de Agenția de Mediu, în baza datelor și metodologii elaborate de Programul european de monitorizare și evaluare (EMEP) în conformitate cu Protocolul Convenției LRTAP cu privire la finanțarea pe termen lung a Programului comun de monitorizare continuă și evaluare a transportului poluanților atmosferici pe distanțe lungi în Europa, ratificat prin Legea nr.215/2015;

2) iau în considerare necesitatea de a reduce emisiile de poluanți atmosferici pentru îndeplinirea obiectivelor de calitate a aerului la nivel național și ale statelor membre învecinate, după caz, având în vedere rezultatele evaluării și gestionării calității aerului conform prevederilor Legii nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic;

3) acordă prioritate măsurilor de reducere a emisiilor de negru de fum, la adoptarea măsurilor pentru îndeplinirea angajamentelor naționale de reducere a emisiilor de particule fine în suspensie;

4) asigură coerența cu alte planuri și programe relevante adoptate în conformitate cu cerințele prevăzute de legislația națională.

24. În vederea respectării angajamentelor naționale relevante de reducere a emisiilor, PNCPA include măsuri obligatorii și măsuri opționale de reducere a emisiilor, specificate în Secțiunea II din anexa nr.3 sau măsuri cu efect de atenuare echivalent. PNCPA se actualizează o dată la 4 ani.

III. INVENTARIEREA EMISIILOR ȘI MONITORIZAREA IMPACTULUI POLUĂRII ATMOSFERICE

Secțiunea 1

Inventarele și prognozele naționale de emisii și rapoartele informative de inventariere

25. Autoritatea de meteorologie și monitoring de mediu elaborează și actualizează anual inventarul național de emisii pentru poluanții prevăzuți în Tabelul A din anexa nr.1, în conformitate cu cerințele stabilite în această anexă.

26. Autoritatea de meteorologie și monitoring de mediu elaborează și actualizează anual, după caz, în funcție de existența datelor și informațiilor, inventarul național de emisii pentru poluanții prevăzuți în Tabelul B din anexa nr. 1, în conformitate cu cerințele stabilite în această anexă.

27. Autoritatea de meteorologie și monitoring de mediu elaborează un raport informativ de inventariere care însoțește inventarul și prognozele naționale de emisii, în conformitate cu cerințele stabilite în Tabelul C și Tabelul D din anexa nr.1.

28. Autoritatea de meteorologie și monitoring de mediu transmite spre avizare Ministerului Mediului:

1) până la data de 1 februarie a fiecărui an, inventarul prevăzut la pct.25 și, după caz, inventarul prevăzut la pct.26;

2) până la data de 1 martie a fiecărui an, raportul informativ de inventariere prevăzut la pct.27.

29. Ministerul Mediului coordonează elaborarea și actualizarea, inclusiv prin asigurarea elaborării de studii, a următoarelor informații:

1) din patru în patru ani, inventarul național de emisii dezagregate spațial și inventarul privind sursele punctuale de mari dimensiuni pentru poluanții prevăzuți în Tabelul C din anexa nr.1, în conformitate cu cerințele stabilite în această anexă;

2) din doi în doi ani, prognozele naționale de emisii pentru poluanții prevăzuți în Tabelul C din anexa nr.1, în conformitate cu cerințele stabilite în această anexă.

30. Pentru aplicarea la nivel național a unuia dintre mecanismele de flexibilitate, autoritatea de meteorologie și monitoring de mediu include în raportul anual informativ de inventariere, informațiile care demonstrează că utilizarea mecanismului respectiv îndeplinește condițiile relevante prevăzute la pct.12-15 și la Anexa nr.4, Secțiunea IV, sau la pct.17-18, după caz.

31. Elaborarea și actualizarea inventarului național de emisii pentru poluanți, inclusiv, după caz, a inventarului național de emisii ajustat, a prognozelor de emisii, a inventarului național de emisii dezagregate spațial, a inventarului privind sursele punctuale de mari dimensiuni și a raportului informativ de inventariere care le însoțește se realizează în conformitate cu metodologiile prevăzute în Anexa nr.4.

Secțiunea a 2-a

Monitorizarea impactului poluării atmosferice

32. Autoritatea de meteorologie și monitoring de mediu în colaborare cu autoritățile administrativ specializate în domeniul apelor și pădurilor asigură monitorizarea impactului negativ al poluării atmosferice asupra ecosistemelor pe baza unei rețele de puncte de monitorizare care este reprezentativă pentru tipurile lor de habitate de apă dulce, naturale și seminaturale, precum și de ecosisteme forestiere, adoptând o abordare eficientă din punctul de vedere al costurilor și bazată pe risc.

33. Autoritățile prevăzute la pct.32 își coordonează acțiunile în conformitate cu alte programe de monitorizare elaborate în temeiul standardelor Uniunii Europene implementate la nivel național în conformitate cu prevederile Legii nr.98/2022 privind calitatea aerului atmosferic, Legii apelor nr.272/2011 și Codului Silvic nr.887/1996 și, după caz, cu prevederile Convenției LRTAP, precum și acolo unde este necesar, utilizează date colectate în cadrul acestor programe.

34. Pentru respectarea prevederilor prevăzute la pct.32 și pct.33 pot fi utilizați indicatorii de monitorizare opționali enumerați în Anexa nr.5 sau alți indicatori prevăzuți din cadrul rețelei de monitoring a apelor și respectiv indicatorii stabiliți pentru ecosistemele terestre stabiliți în conformitate cu legislația națională.

Secțiunea a 3-a

Raportarea

35. La colectarea și raportarea informațiilor conform indicatorilor enumerate în Anexa nr.4 se pot utiliza metodologiile prevăzute în Convenția LRTAP și manualele acesteia pentru programele internaționale de cooperare.

IV ACCESUL LA INFORMAȚII ȘI ASPECTE DE COOPERARE

Secțiunea 1

Accesul la informații și participarea publicului

36. În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.72/2000 despre aprobarea Regulamentului privind antrenarea publicului în elaborarea și adoptarea deciziilor de mediu Ministerul Mediului consultă publicul și autoritățile competente care, prin natura responsabilităților lor specifice în materie de mediu pe care le au în domeniul poluării atmosferice, al calității aerului și al gestionării acesteia la toate nivelurile, ar putea fi interesate de punerea în aplicare a programelor naționale de control al poluării atmosferice, cu privire la proiectele lor de programe de control al poluării atmosferice și la orice actualizare semnificativă efectuată înainte de finalizarea programelor respective.

37. Ministerul Mediului asigură diseminarea sistematică și activă către public a următoarelor informații, prin publicarea acestora pe propria pagina web:

- 1) programul național de control al poluării atmosferice și eventualele actualizări ale acestora;
- 2) prognozele naționale de emisii, rapoartele informative de inventariere.

38. Autoritatea de meteorologie și monitoring de mediu asigură diseminarea sistematică și activă către public a următoarelor informații, prin publicarea acestora pe propria pagina web:

- 1) inventarul național de emisii;
- 2) inventarul național de emisii anual ajustat pentru poluantul sau poluanții pentru care s-a constatat nerespectarea angajamentului național sau a angajamentelor naționale de reducere.

Secțiunea a 2-a

Cooperarea transfrontalieră și coordonarea în cadrul organizațiilor internaționale

39. În cazul în care se identifică un posibil impact negativ semnificativ asupra calității aerului atmosferic în context transfrontalier, Ministerul Mediului efectuează consultări în vederea prevenirii acestui impact.

40. Ministerul Mediului asigură cooperarea cu organizațiile internaționale relevante precum Programul Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu (UNEP), CEE-ONU, Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), Organizația Maritimă Internațională (OMI) și Organizația Aviației Civile Internaționale (OACI), inclusiv prin schimb de informații, în materie de cercetare și dezvoltare în domeniul tehnic și științific, în vederea perfecționării mijloacelor care facilitează reducerea emisiilor, precum și în cazul identificării unui posibil impact negativ semnificativ asupra calității aerului atmosferic.

MONITORIZAREA ȘI RAPORTAREA EMISIILOR ATMOSFERICE

Tabelul A

Cerințele de raportare anuală a emisiilor, astfel cum se menționează la pct.25

Element	Poluanți	Serii cronologice	Data de raportare
Totalul emisiilor naționale pe categorii de surse (¹)NFR(²)	-SO ₂ , NO _x , COVnm, NH ₃ , CO -metale grele (Cd, Hg, Pb)(³) -POP(⁴) [totalul HAP (⁵), benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, indeno(1,2,3-cd)piren, dioxine/furani, PCB(⁶), HCB(⁷)]	Anual, din 1990 până în anul de raportare minus 2(X-2)	15 februarie(⁹)
Totalul emisiilor naționale pe categorii de surse NFR(²)	-PM _{2.5} , PM ₁₀ (⁸), precum și, dacă este disponibil, negru de fum	Anual, din 2000 până în anul de raportare minus 2 (X-2)	15 februarie (⁹)

(¹)Emisiile naturale se raportează în conformitate cu metodologiile prevăzute în Convenția LRTAP și cu Ghidul EMEP/AEM privind inventarul emisiilor de poluanți atmosferici. Acestea nu se includ în totalurile naționale, ci se raportează separat.

(²)Nomenclatorul pentru raportare (NFR) furnizat de Convenția LRTAP.

(³)Cd (cadmiu), Hg (mercur), Pb (plumb).

(⁴)POP (poluanți organici persistenti).

(⁵)HAP (hidrocarburi aromatice policiclice).

(⁶)PCB (bifenili policlorurați).

(⁷)HCB (hexaclorbenzen).

(⁸)"PM₁₀" înseamnă particule cu un diametru aerodinamic mai mic sau egal cu 10 micrometri (μm).

(⁹)Retransmiterile de date în urma unor erori se efectuează în termen de cel mult patru săptămâni și includ o explicație clară a modificărilor operate.

Tabelul B

Cerințele de raportare anuală a emisiilor, astfel cum se menționează la pct.26

Element	Poluanți	Serii cronologice	Data de raportare
Totalul emisiilor naționale pe categorii de surse NFR(¹)	-metale grele (As, Cr, Cu, Ni, Se și Zn și compușii acestora) (²) -TPS(³)	Anual, din (1990 (2000 pentru TPS) , până în anul de raportare minus 2(X-2)	15 Februarie

(¹) Emisiile naturale se raportează în conformitate cu metodologiile prevăzute în Convenția LRTAP și cu Ghidul EMEP/AEM privind inventarul emisiilor de poluanți atmosferici. Acestea nu se includ în totalurile naționale, ci se raportează separat.

(²)As (arsenic), Cr (crom), Cu (cupru), Ni (nichel), Se (seleniu), Zn (zinc).

(³)TPS (totalul particulelor în suspensie).

Tabelul C

Cerințele de raportare privind emisiile și prognozele, astfel cum se menționează la pct.29

Element	Poluanți	Serii cronologice/ ani-ținta	Data de raportare
---------	----------	------------------------------	-------------------

Datele naționale privind emisiile pe categorii de surse, sub formă de matrice (GNFR)	-SO ₂ , NO _x , COV _{nm} , CO -NH ₃ , PM ₁₀ , PM _{2.5} , -metale grele (Cd, Hg, Pb) -POP (HAP total, HCB, PCB, dioxine/furani) -negru de fum (dacă există)	Din patru în patru ani pentru anul de raportare minus 2(X-2) Începând cu 2017	1 Mai ⁽¹⁾
Sursele punctuale de mari dimensiuni, pe categorii de surse (GNFR)	-SO ₂ , NO _x , COV _{nm} , CO, NH ₃ , PM ₁₀ , PM _{2.5} . -metale grele (Cd, Hg, Pb) -POP (HAP total, HCB, PCB, dioxine/furani) -negru de fum (dacă există)	Din patru în patru ani pentru anul de raportare minus 2(X-2) Începând cu 2017	1 Mai ⁽¹⁾
Emisiile prognozate, pe categorii NFR agregate	-SO ₂ , NO _x , COV _{nm} , CO, NH ₃ , PM ₁₀ , PM _{2.5} , precum și, dacă este disponibil, negru de fum	Din doi în doi ani, acoperind anii din prognoză 2020, 2025, 2030 și, dacă sunt disponibili, 2040 și 2050 Începând 2017	

⁽¹⁾ Retransmiterile de date în urma unor erori se efectuează în termen de patru săptămâni și includ o explicație clară a modificărilor operate.

Tabelul D

Cerințe de raportare anuală privind raportul informativ de inventariere, astfel cum se menționează la pct.27

Element	Poluanți	Serii cronologice/ ani-ținta	Data de raportare
Raportul informativ de inventariere	-SO ₂ , NO _x , COV _{nm} , NH ₃ , CO, PM _{2.5} , PM ₁₀ -metale grele (Cd, Hg, Pb) și negru de fum -POP [HAP total, benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, indeno(1,2,3-cd)piren, dioxine/furani, PCB, HCB]-Dacă sunt disponibile, metale grele (As, Cr, Cu, Ni, Se și Zn și compușii acestora) și TPS	Toți anii (astfel cum se indică în tabelele A, B, C)	15 martie

Anexa nr. 2
la Regulamentul privind reducerea emisiilor naționale
de anumiți poluanți atmosferici

ANGAJAMENTELE NAȚIONALE DE REDUCERE A EMISIILOR

Tabelul A

Angajamentele de reducere a emisiilor de dioxid de sulf (SO₂), de oxizi de azot (NO_x) și de compuși organici volatili nemetanici (COV_{nm}). Angajamentele de reducere a emisiilor au anul 2020 drept an de referință și, pentru transportul rutier, se aplică emisiilor calculate pe baza combustibililor vânduți.

Reducerea emisiilor de SO ₂ comparativ cu anul 2020		Reducerea emisiilor de NO _x comparativ cu anul 2020		Reducerea emisiilor de COV _{nm} comparativ cu anul 2020	
Pentru orice an din perioada 2030-2039	Pentru orice an după anul 2040	Pentru orice an din perioada 2030-2039	Pentru orice an după anul 2040	Pentru orice an din perioada 2030-2039	Pentru orice an după anul 2040
13%	27%	12%	26%	7%	15%

Tabelul B

Angajamentele de reducere a emisiilor de amoniac (NH₃) și de particule fine în suspensie (PM_{2,5}). Angajamentele de reducere a emisiilor au anul 2020 drept an de referință și, pentru transportul rutier, se aplică emisiilor calculate pe baza combustibililor vânduți.

Reducerea emisiilor de NH ₃ comparativ cu anul 2020		Reducerea emisiilor de PM _{2,5} comparativ cu anul 2020	
Pentru orice an din perioada 2030-2039	Pentru orice an după anul 2040	Pentru orice an din perioada 2030-2039	Pentru orice an după anul 2040
2%	4%	14%	29%

CONȚINUTUL PROGRAMULUI NAȚIONAL DE CONTROL AL POLUĂRII ATMOSFERICE

I. Conținutul minim al PNCPA

1. PNCPA cuprinde cel puțin următoarele elemente:

- 1) cadrul politicii naționale privind calitatea aerului și poluarea, în contextul căruia s-a elaborat programul, inclusiv:
  - a) prioritățile de politică și relația acestora cu prioritățile stabilite în alte domenii de politică relevante, inclusiv schimbările climatice și, după caz, agricultura, industria și transporturile;
  - b) responsabilitățile atribuite autorităților naționale și locale;
  - c) progresele înregistrate de politicile și măsurile actuale în ceea ce privește reducerea emisiilor și îmbunătățirea calității aerului, precum și gradul de respectare a obligațiilor naționale;
  - d) evoluția ulterioară preconizată, presupunând că nu se aduce nicio modificare politicilor și măsurilor deja adoptate;
- 2) opțiunile de politică avute în vedere pentru respectarea angajamentelor naționale de reducere a emisiilor pentru perioada 2030-2039 și după 2040, precum și nivelurile intermediare de emisii stabilite pentru 2035 și pentru contribuția la îmbunătățirea în continuare a calității aerului, precum și analiza acestora, inclusiv metoda de analiză; dacă sunt disponibile, efectele individuale sau combinate ale politicilor și măsurilor privind reducerea emisiilor, calitatea aerului și mediul, precum și incertitudinile aferente;
- 3) măsurile și politicile selectate pentru adoptare, inclusiv un calendar de adoptare, de punere în aplicare și de revizuire, precum și autoritățile competente responsabile;
- 4) o explicație a motivelor pentru care nivelurile indicative de emisii pentru 2035 nu pot fi atinse fără măsuri care generează costuri disproporționale, după caz ;
- 5) o consemnare a utilizării mecanismelor de flexibilitate prevăzute la pct.12-21 și a oricăror consecințe asupra mediului generate de respectiva utilizare, după caz;
- 6) o evaluare a modului în care politicile și măsurile selectate asigură coerența cu planurile și programele stabilite în alte domenii de politică relevante.

2. Actualizările PNCPA prevăzute la pct.22-24 și 35 includ cel puțin:

- 1) evaluare a progreselor înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a programului, reducerea emisiilor și reducerea concentrațiilor;
- 2) orice modificare semnificativă în ceea ce privește contextul politic, evaluările, programul sau calendarul de punere în aplicare a acestora.

II. Măsuri de reducere a emisiilor prevăzute la pct.24

În elaborarea PNCPA, autoritățile menționate la pct.6 iau în considerare documentul orientativ privind amoniacul (NH₃) și fac trimitere la cele mai bune tehnici disponibile în conformitate cu prevederile Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale, cu modificările și completările ulterioare.

A. Măsuri pentru controlul emisiilor de amoniac (NH₃)

1. Luând în considerare Codul-cadru de bune practici agricole pentru reducerea emisiilor de amoniac, adoptat în 2014 de Comisia Economică pentru Europa a Națiunilor Unite, Ministerul Mediului stabilește un Cod național consultativ de bune practici agricole pentru controlul emisiilor de amoniac care cuprinde cel puțin următoarele elemente:

- 1) gestionarea azotului, luând în considerare întregul ciclu al azotului;
- 2) strategiile de hrănire a șeptelului;
- 3) tehnicile de împrăștiere a gunoiului de grajd, cu emisii reduse;
- 4) sistemele de depozitare a gunoiului de grajd, cu emisii reduse;
- 5) sistemele de adăpostire a animalelor, cu emisii reduse;
- 6) posibilitățile de limitare a emisiilor de amoniac provenite din utilizarea îngrășămintelor minerale.

2. Ministerul Mediului poate stabili, urmare unui studiu, un buget național pentru azot destinat monitorizării modificărilor intervenite în pierderile totale de azot reactiv din agricultură, inclusiv amoniac, oxid de azot, amoniu, nitrați și nitriți, pe baza principiilor stabilite în documentul orientativ al Comisiei Economice pentru Europa a Națiunilor Unite privind bugetele pentru azot.¹

3. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare ia măsurile necesare pentru interzicerea utilizării îngrășămintelor pe bază de carbonat de amoniu și poate lua măsurile necesare reducerii emisiilor de amoniac provenite din îngrășămintele anorganice, prin următoarele metode:

- 1) înlocuirea îngrășămintelor pe bază de uree cu îngrășămintele pe bază de nitrat de amoniu;

- 2) în cazul în care se aplică în continuare îngrășăminte pe bază de uree, utilizarea unor metode despre care s-a demonstrat că reduc emisiile de amoniac cu cel puțin 30% în comparație cu utilizarea metodei de referință, astfel cum este specificată în documentul orientativ privind amoniacul;
  - 3) promovarea înlocuirii îngrășămintelor anorganice cu îngrășăminte organice și, în cazul în care se aplică în continuare îngrășăminte anorganice, împrăștierea acestora în conformitate cu necesitățile previzibile ale culturii sau pășunii în cauză în ceea ce privește azotul și fosforul, luându-se în considerare și conținutul de nutrienți existent în sol și nutrienții proveniți din alte tipuri de îngrășăminte.
4. Ministerul Mediului stabilește măsuri de reducere a emisiilor de amoniac provenite din gunoiul de grajd, prin utilizarea următoarelor metode:

- 1) reducerea emisiilor generate de aplicarea gunoiului de grajd lichid și solid pe terenuri arabile și pășuni, utilizând metode care reduc emisiile cu cel puțin 30% în comparație cu metoda de referință descrisă în documentul orientativ privind amoniacul și în următoarele condiții:
  - a) împrăștierea gunoiului de grajd lichid și solid în conformitate cu necesitățile previzibile ale culturii sau pășunii în cauză în ceea ce privește azotul și fosforul, luându-se în considerare și conținutul de nutrienți existent în sol și nutrienții proveniți din alte tipuri de îngrășăminte;
  - b) neîmprăștierea gunoiului de grajd solid și lichid atunci când terenul în cauză este saturat cu apă, inundat, înghețat sau acoperit cu zăpadă;
  - c) aplicarea gunoiului de grajd lichid pe pășuni se face cu un distribuitor cu bandă, un distribuitor cu papuc tractat sau prin injecție la suprafață ori în adâncime;
  - d) încorporarea gunoiului de grajd solid și lichid împrăștiat pe teren arabil în sol în patru ore de la împrăștiere;
- 2) reducerea emisiilor rezultate din depozitarea gunoiului de grajd în afara adăposturilor pentru animale, prin următoarele metode:
  - a) pentru depozitele de gunoi de grajd lichid construite după data de 1 ianuarie 2022 se utilizează sisteme sau tehnici de depozitare cu nivel scăzut de emisii, despre care s-a demonstrat că reduc emisiile de amoniac cu cel puțin 60% în comparație cu metoda de referință descrisă în documentul orientativ privind amoniacul, iar pentru depozitele existente cu cel puțin 40%;
  - b) acoperirea depozitelor de gunoi de grajd solid;
  - c) asigurarea faptului că fermele dispun de o capacitate suficientă de depozitare a gunoiului de grajd, pentru a împrăști gunoiul de grajd numai în perioadele adecvate pentru creșterea culturilor;
- 3) reducerea emisiilor generate de adăposturile pentru animale, prin utilizarea unor sisteme despre care s-a demonstrat că reduc emisiile de amoniac cu cel puțin 20% în comparație cu metoda de referință descrisă în documentul orientativ privind amoniacul;
- 4) reducerea emisiilor rezultate din gunoiul de grajd, prin utilizarea unor strategii de hrănire cu conținut redus de proteine, despre care s-a demonstrat că reduc emisiile de amoniac cu cel puțin 20% în comparație cu metoda de referință descrisă în documentul orientativ privind amoniacul.

5. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor stabilește măsuri de reducere a emisiilor de amoniac provenite din fermentația enterică a furajelor, prin utilizarea metodelor de reducere a emisiilor rezultate din gunoiul de grajd, specificate în pct.4, utilizând strategii de hrănire cu conținut redus de proteine, care reduc emisiile de amoniac cu cel puțin 10% în comparație cu metoda de referință descrisă în documentul orientativ privind amoniacul.

B. Măsuri de reducere a emisiilor pentru controlul emisiilor de particule fine în suspensie și de negru de fum

1. Fără a se aduce atingere prevederilor cu privire la ecocondiționalitate din Legea nr.71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, prin adoptarea PNCPA, autoritățile prevăzute la pct.6 interzic arderea în câmp deschis a reziduurilor și a deșeurilor de recolte agricole și a reziduurilor forestiere, dacă această măsură se impune pentru respectarea angajamentelor naționale de reducere a emisiilor.

Ministerul Mediului prin structurile din subordine, monitorizează și asigură implementarea oricărei interdicții puse în aplicare în conformitate cu cele menționate mai sus. Orice derogare de la această interdicție se limitează la programele preventive de evitare a incendiilor de vegetație necontrolate, de control al organismelor dăunătoare sau de protejare a biodiversității.

2. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare stabilește un Cod național consultativ de bune practici agricole pentru gestionarea adecvată a reziduurilor din recolte, pe baza următoarelor metode:

- 1) îmbunătățirea structurii solului prin încorporarea reziduurilor din recolte;
- 2) îmbunătățirea tehnicilor de încorporare a reziduurilor din recolte;
- 3) utilizarea alternativă a reziduurilor din recolte;
- 4) îmbunătățirea stării nutrienților și a structurii solului prin încorporarea gunoiului de grajd în conformitate cu cerințele pentru o creștere optimă a plantelor, evitându-se astfel incinerarea gunoiului de grajd, respectiv gunoiul de fermă și așternutul de paie.

C. Prevenirea efectelor asupra micilor exploatații agricole

La adoptarea măsurilor prezentate la lit. A și B, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare se asigură că efectele asupra micilor exploatații agricole și a microîntreprinderilor agricole sunt întru totul luate în considerare.

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare aplică măsuri de stimulare, inclusiv, scutirea micilor exploatații agricole și microîntreprinderilor de măsurile respective, în cazul în care este posibil și oportun, având în vedere angajamentele de reducere aplicabile.

III. Formatul comun pentru programul național de control al poluării atmosferice

1.Descrierea câmpurilor

Toate câmpurile din prezentul format comun care sunt marcate cu „O” sunt obligatorii, iar cele marcate cu „F” sunt facultative.

2.Formatul comun

1) Titlul programului, datele de contact și site-urile web

a) Titlul programului, datele de contact și site-urile web (O)

Titlul programului
Data
Statul membru
Denumirea autorității competente responsabile cu elaborarea programului
Numărul de telefon al serviciului responsabil
Adresa de e-mail a serviciului responsabil
Linkul către site-ul web pe care s-a publicat programul
Linkul sau linkurile către site-ul sau site-urile web referitoare la consultarea sau consultările privind programul

2) Rezumatul (F)

Rezumatul, un document separat, preferabil de cel mult 10 pagini. Acesta trebuie să include un rezumat succint a sbp. 3)-8). Se recomandă utilizarea unor reprezentări grafice pentru a ilustra rezumatul, după caz.

a) Cadrul de politică național în materie de calitate a aerului și de poluare

Prioritățile de politică și relația acestora cu prioritățile stabilite în alte domenii de politică relevante
Responsabilitățile atribuite autorităților naționale și locale

b) Progresele realizate începând din calitatea aerului 2020 datorită politicilor și măsurilor în vigoare în ceea ce privește reducerea emisiilor și îmbunătățirea

Reducerea de emisii obținute
Progresele realizate în direcția realizării obiectivelor privind calitatea aerului
Impactul transfrontalier actual al surselor de emisii naționale

c) Evoluția ulterioară preconizată, până în 2035, presupunând că nu se modifică politicile și măsurile deja adoptate (P și M)

Emisiile și reducerile de emisii preconizate, scenariul „cu măsuri” – CM
Impactul preconizat asupra îmbunătățirii calității aerului, scenariul CM
Incertitudini

d) Opțiunile de politică avute în vedere pentru îndeplinirea angajamentelor de reducere a emisiilor pentru 2030 și 2040; nivelurile intermediare de emisii pentru 2035

Principalele seturi de opțiuni de politică avute în vedere
--

e) Rezumatul politicilor și al măsurilor selectate pentru a fi adoptate, pe sectoare, inclusiv un calendar al adoptării, punerii în aplicare și revizuirii acestora și autoritățile competente responsabile

Sectorul afectat	Politici și măsuri (P și M)			
	P și M selectate	Calendarul pentru punerea în aplicare a P și M selectate	Autoritatea (autoritățile) competentă (competente) responsabilă (responsabile) cu punerea în aplicare și asigurarea respectării P și M selectate (tipul și denumirea)	Calendarul pentru revizuirea P și M selectate
Aprovizionare a cu energie				
Consumul de energie				
Transport				
Procese industriale				
Agricultură				
Gestionarea deșeurilor/deșeuri				
Chestiuni transversale				

f) Coerența

Evaluarea modului în care se asigură coerența P și M selectate cu planurile și programele stabilite în alte domenii de politică relevante

- g) Impacturile combinate preconizate ale politicilor și măsurilor, inclusive cu măsuri suplimentare – CMS, asupra reducerii emisiilor, calității aerului pe teritoriul întreg și în statele învecinate și asupra mediului înconjurător, precum și incertitudinile aferente

Îndeplinirea preconizată a angajamentelor de reducere a emisiilor (CMS)
Utilizarea mecanismelor de flexibilitate, după caz
Îmbunătățirea preconizată a calității aerului (CMS)
Impacturile preconizate asupra mediului (CMS)
Metodologii și incertitudini

3) Cadrul de politică național în materie de calitate a aerului și de poluare

- a) Prioritățile de politică și modul în care acestea se corelează cu prioritățile stabilite în alte domenii relevante de politică.

Angajamentele naționale de reducere a emisiilor în raport cu anul de referință 2020 (în %) (O)	SO ₂	NO _x	COVnm	NH ₃	PM _{2,5}
2030-2040 (O)					
din 2035 (O)					
Prioritățile în materie de calitate a aerului: prioritățile de politică naționale legate de obiectivele privind calitatea aerului la nivelul național, inclusiv valorile-limită și valorile-țintă, precum și obligațiile privind concentrația de expunere (O). <i>De asemenea, se face referire la obiectivele în materie de calitate a aerului recomandate de OMS.</i>					
Prioritățile de politică relevante în materie de schimbări climatice și de energie (O)					
Prioritățile de politică relevante în domeniul de politică relevante, inclusiv agricultura, industria și transportul (O)					

b) Responsabilitățile atribuite autorităților naționale și locale

Lista autorităților or relevante (O)	Se descrie tipul autorității (O) Se precizează denumirea autorității, după caz	Se descrie responsabilitățile atribuite în domeniul calității aerului și al poluării atmosferice (O) Selectați una dintre următoarele opțiuni, după caz: —roluri de elaborare de politici —roluri de punere în aplicare —roluri de asigurare a respectării normelor (inclusiv, dacă este cazul, inspecții și autorizații) —roluri de raportare și monitorizare —roluri de coordonare —alte roluri, vă rugăm să furnizați detalii:	Sectoarele-sursă aflate sub responsabilitatea autorității (F)
Autorități naționale (O)			
Autorități locale (O)			

Se adaugă rânduri suplimentare după necesitate

4) Progresele înregistrate datorită politicilor și măsurilor în vigoare (P și M) în ceea ce privește reducerea emisiilor și îmbunătățirea calității aerului, precum și gradul de respectare a obligațiilor naționale și ale Uniunii, comparativ cu anul 2020

- a) Progresele înregistrate datorită P și M în vigoare în ceea ce privește reducerea emisiilor, precum și gradul de respectare a obligațiilor naționale și ale Uniunii în materie de reducere a emisiilor

Se descrie progresele înregistrate de P și M în vigoare în ceea ce privește reducerea emisiilor, precum și gradul de respectare a legislației naționale în materie de reducere a emisiilor (O)

Furnizarea referințelor complete (capitolul și pagina) pentru seturile de date justificative disponibile public, inclusiv raportarea inventarului privind istoricul emisiilor (O)
Includerea reprezentării grafice care să ilustreze reducerile de emisii pentru fiecare poluant și/sau pentru principalele sectoare (F)

b) Progresele înregistrate datorită P și M în vigoare în ceea ce privește îmbunătățirea calității aerului, precum și gradul de respectare a obligațiilor naționale privind calitatea aerului

Descrierea progreselor înregistrate datorită P și M în vigoare în ceea ce privește îmbunătățirea calității aerului, precum și gradul de respectare a obligațiilor naționale privind calitatea aerului, precizând, cel puțin numărul de zone, din totalul zonelor de control al calității aerului, care sunt (ne)conforme cu obiectivele UE privind calitatea aerului în ceea ce privește NO₂, PM₁₀, PM_{2.5} și O₃, precum și orice alt (alți) poluant (poluanți) în cazul cărora (cărora) s-au înregistrat depășiri ale valorilor-limită (O)

Furnizarea referințelor complete (capitolul și pagina) pentru seturile de date justificative disponibile public (de exemplu, planurile privind calitatea aerului, repartizarea surselor) (O)

Hărți sau histograme care ilustrează concentrațiile actuale în aerul înconjurător [cel puțin pentru NO₂, PM₁₀, PM_{2.5} și O₃, precum și pentru orice alt (alți) poluant (poluanți) care prezintă o problemă] și care indică, de exemplu, numărul de zone, din totalul zonelor de control al calității aerului, care sunt (ne)conforme în anul de referință și în anul de raportare (F)

În cazul în care s-au identificat probleme într-o zonă de control al calității aerului sau în mai multe zone de control al calității aerului, descrieți modul în care s-au înregistrat progrese în reducerea concentrațiilor maxime raportate (F)

c) Impactul transfrontalier actual al surselor de emisii naționale

Dacă este relevant, descrierea impactului transfrontalier actual al surselor de emisii naționale (O)

Progresele pot fi raportate în termeni cantitativi sau calitativi.

În cazul în care nu au fost identificate probleme, vă rugăm să indicați acest lucru.

În cazul în care sunt utilizate date cantitative pentru a descrie rezultatele evaluării, specificați datele și metodologiile utilizate pentru a efectua evaluarea menționată mai sus (F)

5) Evoluția ulterioară preconizată, presupunând că nu se modifică politicile și măsurile deja adoptate

a) Emisiile și reducerile de emisii preconizate (scenariul CM)

Poluanți (O)	Totalul emisiilor (kt), conform inventarului pentru anul x-2 sau anul x-3 (a se specifica anul) (O)				Procentajul (%) preconizat de reducere a emisiilor obținute comparativ cu anul 2020 (O)			Angajamentele naționale de reducere a emisiilor pentru perioada 2030-2039 (%) (O)	Angajamentele naționale de reducere a emisiilor începând din 2040 (%) (O)
	Anul de referință 2020	2030	2035	2040	2030	2035	2040		
SO ₂									
NO _x									
COVnm									
NH ₃									
PM _{2.5}									
Precizați incertitudinile aferente previziunilor CM privind îndeplinirea angajamentelor de reducere a emisiilor pentru anii 2030, 2035 și începând din 2040 (F)									
Data previziunilor privind emisiile (O)									

În cazul în care evoluția preconizată demonstrează că prin aplicarea scenariului CM nu sunt îndeplinite angajamentele de reducere a emisiilor, pct.2. sbp. 6) descrie P și M suplimentare avute în vedere pentru respectarea acestor angajamente.

b) Impactul preconizat asupra îmbunătățirii calității aerului (scenariul CM), inclusiv gradul de respectare preconizat

i. Descrierea calitativă a îmbunătățirii preconizate a calității aerului (O)

Furnizarea descrierii calitative a îmbunătățirilor preconizate a calității aerului și a evoluției ulterioare preconizate referitoare la gradul de respectare (scenariul CM) a obiectivelor privind calitatea aerului pentru valorile NO₂, PM₁₀, PM_{2.5} și O₃, precum și pentru orice alt poluant (alți poluanți) care prezintă o problemă până în 2030, 2035 și 2040 (O)

	ă detalii cu privire la BC ca și componen tă a PM _{2.5} , altel e (de exemplu, Hg, dioxid ne, GES) (F)	M (*) (O) (^)		lim ent ar(e)) afec tat(e)(†) (O)								
					Început	Sfârșit	Tip	Nume	2030	2035	2040	
<i>Se adăugă rânduri suplimentare după necesitate</i>												
<i>Răspunsurile la câmpurile marcate cu (*), (^) și (†) se completează utilizându-se opțiunile predefinite care sunt în concordanță cu obligațiile de raportare prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1277/2018 cu privire la instituirea și funcționarea Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice</i>												
<p>Răspunsurile la câmpul marcat cu (*) se completează utilizându-se următoarele opțiuni de răspunsuri predefinite, care trebuie să fie selectate după caz, se selectează mai multe obiective și se adaugă și se specifică obiective suplimentare la rubrica „alte” (O)</p> <p>1. Aprovizionarea cu energie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - creșterea volumului de energie din surse regenerabile; - trecerea la combustibili cu factor de emisie de CO₂ mai mic; - generarea sporită de energie din surse neregenerabile, cu emisii scăzute de carbon (nucleară); - reducerea pierderilor; - îmbunătățirea eficienței în sectorul energetic și al transformării energiei; - instalarea unor tehnologii de reducere a emisiilor; - alte tipuri de aprovizionare cu energie. <p>2. Consumul de energie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor; - îmbunătățirea eficienței energetice a aparaturii electronice; - îmbunătățirea eficienței energetice în sectorul serviciilor/în sectorul terțiar; - îmbunătățirea eficienței energetice în sectoarele industriale de utilizare finală; - gestionarea/reducerea cererii; - alte tipuri de consum de energie. <p>3. Transporturi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - implementarea unor tehnologii de reducere a poluării la vehicule, nave și aeronave; - îmbunătățirea eficienței energetice a vehiculelor, a navelor și a aeronavelor; - transferul modal către transportul public sau transportul nemotorizat; - combustibilii alternativi pentru vehicule, nave și aeronave (inclusiv cele electrice); - gestionarea/reducerea cererii; - îmbunătățirea comportamentului; - îmbunătățirea infrastructurii de transport; - alte chestiuni legate de transport. <p>4. Procese industriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instalarea unor tehnologii de reducere a emisiilor; - controlul îmbunătățit al emisiilor fugitive din procesele industriale; - alte procese industriale. <p>5. Gestionarea deșeurilor/deșeuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gestionarea/reducerea cererii; - intensificarea reciclării; - utilizarea unor tehnologii îmbunătățite de tratare a deșeurilor; 												

- îmbunătățirea gestionării depozitelor de deșeuri;
- incinerarea deșeurilor cu utilizare de energie;
- sisteme îmbunătățite de gestionare a apelor reziduale;
- reducerea depozitării deșeurilor;
- alte chestiuni legate de deșeuri.

6. Agricultură

- aplicarea îngrășămintelor/gunoiului de grajd cu emisii scăzute pe terenurile cultivate și pe pășuni;
- alte activități care permit o gestionare îmbunătățită a terenurilor cultivate;
- o mai bună gestionare a șeptelurilor și a instalațiilor de creștere;
- sisteme îmbunătățite de gestionare a deșeurilor animale;
- alte chestiuni legate de agricultură.

7. Chestiuni transversale:

- cadru de politică;
- politici multisectoriale;
- alte chestiuni transversale.

8. Altele:

- Se adaugă o scurtă descriere a obiectivului.

Răspunsurile la câmpul marcat cu (^) se completează utilizându-se următoarele opțiuni de răspuns predefinite, care se selectează după caz, se selectează mai multe tipuri de P și M, se adaugă și specifică tipurile de P și M suplimentare la rubrica „altele” (O)

- Controlul poluării la sursă;
- Instrumente economice;
- Instrumente fiscale:
- Acorduri voluntare/negociate;
- Informații;
- Reglementare;
- Educație;
- Cercetare;
- Planificare;
- Altele, se adaugă detalii.

Răspunsurile la câmpul marcat cu (†) se completează utilizându-se următoarele opțiuni de răspuns predefinite, care se selectează după caz, se selectează mai multe sectoare, se adaugă și specifică sectoare suplimentare la rubrica „altele” (O)

- aprovizionarea cu energie, inclusiv extracția, transportul, distribuția și stocarea combustibililor, precum și producerea de energie și de electricitate;
- consumul de energii, inclusiv consumul de combustibili și de electricitate de către utilizatorii finali, cum ar fi gospodăriile, sectorul serviciilor, industrial și agricultura;
- transporturile;
- procesele industriale, inclusiv activitățile industriale de transformare a materialelor prin procedee chimice sau fizice, ceea ce generează emisii de gaze cu efect de seră, utilizarea gazelor cu efect de seră în produse și utilizările neenergetice ale combustibililor fosili;
- agricultura;
- gestionarea deșeurilor/deșeuri;
- chestiuni transversale;
- alte sectoare, se adaugă detalii.

- b) Impacturile asupra calității aerului și a mediului înconjurător ale fiecărei P și M în parte sau ale pachetelor de P și M avute în vedere pentru îndeplinirea angajamentelor de reducere a emisiilor (O, în caz în care, există asemenea date)

În cazul în care sunt disponibile, impacturile asupra calității aerului (se poate face referire, de asemenea, la obiectivele privind calitatea aerului recomandate de OMS) și asupra mediului

- c) Estimarea costurilor și a beneficiilor aferente fiecărei P și M în parte sau pachetului de P și M avut în vedere pentru îndeplinirea angajamentelor de reducere a emisiilor (F)

Denumire a și o scurtă	Costuri în EUR pe tona de emisii de	Costuri anuale	Beneficii anuale absolute	Raportul costuri-beneficii	Anul corespunzător	Descrierea calitativă a estimărilor costurilor și beneficiilor
------------------------	-------------------------------------	----------------	---------------------------	----------------------------	--------------------	--

descriere a fiecărei P și M în parte sau a pachetului de P și M	poluanți care au fost reduce	absolute în EUR			nzător prețului	

Se adaugă, după necesitate

- d) Detalii suplimentare privind măsurile prevăzute în Secțiunea II din anexa nr.3 la prezentul Regulament vizând îndeplinirea de către sectorul agricol a angajamentelor de reducere a emisiilor

	Sunt P și M incluse în programul național de control al poluării atmosferice? Da/Nu (O)	Dacă da, —se indică secțiunea/pagi nadin program:(O)	Au fost P și M aplicate întocmai cum se prevăzuse? Da/Nu (O) Dacă nu, descrieți modificările care au fost introduse (O)
A. Măsuri pentru controlul emisiilor de amoniac (O)			
1. Luând în considerare Codul-cadru de bune practici agricole pentru reducerea emisiilor de amoniac adoptat în 2014 de CEE-ONU, se elaborează un cod național consultativ de bune practici agricole pentru controlul emisiilor de amoniac, care trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente: <ul style="list-style-type: none"> a) gestionarea azotului, luând în considerare întregul ciclu al azotului; b) strategiile de hrănire a șeptelului; c) tehnicile de împrăștiere a gunoiului de grajd, cu emisii reduse; d) sistemele de depozitare a gunoiului de grajd, cu emisii reduse; e) sistemele de adăpostire a animalelor, cu emisii reduse; f) posibilitățile de limitare a emisiilor de amoniac provenite din utilizarea îngrășămintelor minerale. 			
2.Se alocă un buget național pentru azot destinat monitorizării modificărilor intervenite în pierderile totale de azot reactiv din agricultură, inclusiv amoniac, oxid de azot, amoniu, nitrați și nitriți, pe baza principiilor stabilite în documentul orientativ al CEE-ONU privind bugetele pentru azot			
3.Se interzice utilizarea de îngrășămintă pe bază de carbonat de amoniu și pot reduce emisiile de amoniac provenite din îngrășămintele anorganice, prin următoarele metode: <ul style="list-style-type: none"> a) înlocuirea îngrășămintelor pe bază de uree cu îngrășămintă pe bază de nitrat de amoniu; 			

<p>b) în cazul în care se aplică în continuare îngrășăminte pe bază de uree, utilizarea unor metode cu privire la care s-a demonstrat că reduc emisiile de amoniac cu cel puțin 30 % în comparație cu utilizarea metodei de referință, astfel cum este specificată în documentul orientativ privind amoniacul;</p> <p>c) promovarea înlocuirii îngrășămintelor anorganice cu îngrășăminte organice și, în cazul în care se aplică în continuare îngrășăminte anorganice, împrăștierea acestora în conformitate cu necesitățile previzibile ale culturii sau pășunii în cauză în ceea ce privește azotul și fosforul, luându-se în considerare și conținutul de nutrienți existent în sol și nutrienții proveniți din alte tipuri de îngrășăminte.</p>			
<p>4. Se reduc emisiile de amoniac provenite din gunoiul de grajd, prin următoarele metode:</p> <p>a) reducerea emisiilor generate de aplicarea gunoiului de grajd lichid și solid pe terenuri arabile și pășuni, utilizând metode care reduc emisiile cu cel puțin 30% în comparație cu metoda de referință descrisă în documentul orientativ privind amoniacul și în următoarele condiții:</p> <p>(i) doar împrăștierea gunoiului de grajd lichid și solid în conformitate cu necesitățile previzibile ale culturii sau pășunii în cauză în ceea ce privește azotul și fosforul, luându-se în considerare și conținutul de nutrienți existent în sol și nutrienții proveniți din alte tipuri de îngrășăminte;</p> <p>(ii) neîmprăștierea gunoiului de grajd solid și lichid atunci când terenul în cauză este saturat cu apă, inundat, înghețat sau acoperit cu zăpadă;</p> <p>(iii) aplicarea gunoiului de grajd lichid pe pășuni se face cu un distribuitor cu bandă, un distribuitor cu papuc tractat sau prin injecție la suprafață ori în adâncime;</p> <p>(iv) încorporarea gunoiului de grajd solid și lichid împrăștiat pe teren arabil în sol în patru ore de la împrăștiere;</p> <p>b) reducerea emisiilor rezultate din depozitarea gunoiului de grajd în afara adăposturilor pentru animale, prin următoarele metode:</p> <p>(i) pentru depozitele de gunoi de grajd lichid construite după 1 ianuarie 2022, se utilizează sisteme sau tehnici de depozitare cu nivel scăzut de emisii despre care s-a demonstrat că reduc</p>			

<p>emisiile de amoniac cu cel puțin 60% în comparație cu metoda de referință descrisă în documentul orientativ privind amoniacul, iar pentru depozitele existente cu cel puțin 40%;</p> <p>(ii)acoperirea depozitelor de gunoi de grajd solid;</p> <p>(iii)asigurarea faptului că fermele dispun de o capacitate suficientă de depozitare a gunoiului de grajd, pentru a împrăștia gunoiul de grajd numai în perioadele adecvate pentru creșterea culturilor;</p> <p>c)reducerea emisiilor generate de adăposturile pentru animale, prin utilizarea unor sisteme despre care s-a demonstrat că reduc emisiile de amoniac cu cel puțin 20 % în comparație cu metoda de referință descrisă în documentul orientativ privind amoniacul;</p> <p>d)reducerea emisiilor rezultate din gunoiul de grajd, prin utilizarea unor strategii de hrănire cu conținut redus de proteine, despre care s-a demonstrat că reduc emisiile de amoniac cu cel puțin 10 % în comparație cu metoda de referință descrisă în documentul orientativ privind amoniacul.</p>			
<p>B. Măsurile de reducere a emisiilor pentru controlul emisiilor de particule fine în suspensie (PM_{2,5}) și de negru de fum (O)</p>			
<p>1.Fără a se aduce atingere prevederilor cu privire la ecocondiționalitate la Legea nr.71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, se interzice arderea în câmp deschis a reziduurilor și a deșeurilor de recolte agricole și a reziduurilor forestiere. Se monitorizează și se asigură punerea în aplicare a oricărei interdicții puse în aplicare în conformitate cu primul paragraf. Orice derogare de la această interdicție se limitează la programele preventive de evitare a incendiilor de vegetație necontrolate, de control al organismelor dăunătoare sau de protejare a biodiversității.</p>			
<p>2. Se elaborează un cod național consultativ de bune practici agricole pentru gestionarea adecvată a reziduurilor din recolte, pe baza următoarelor metode:</p> <p>a) îmbunătățirea structurii solului prin încorporarea reziduurilor din recolte;</p> <p>b) îmbunătățirea tehnicilor de încorporare a reziduurilor din recolte;</p> <p>c)utilizarea alternativă a reziduurilor din recolte;</p> <p>d)îmbunătățirea stării nutrienților și a structurii solului prin încorporarea gunoiului de grajd în conformitate cu cerințele pentru o creștere optimă a plantelor, evitându-se astfel incinerarea gunoiului de grajd (gunoi de fermă, așternut de paie).</p>			
<p>C. Prevenirea impacturilor asupra micilor exploatații agricole (O)</p>			

La adoptarea măsurilor prezentate în secțiunile A și B, se asigură că impacturile asupra micilor exploatații agricole și a microîntreprinderilor agricole sunt pe deplin luate în considerare. Se admite scutirea micilor exploatații agricole și microîntreprinderile de măsurile respective, în cazul în care este posibil și oportun, având în vedere angajamentele de reducere aplicabile (O)			
---	--	--	--

7) Politicile selectate pentru adoptare, pe sectoare, inclusiv un calendar de adoptare, de punere în aplicare și de revizuire, precum și autoritățile competente responsabile

a) P și M individuale sau pachetul de P și M selectat pentru adoptare și autoritățile competente responsabile

Denumirea și o scurtă descriere a fiecărei P și M în parte sau a pachetului de P și M (O) <i>Se face referire la cele enumerate în tabelul la lit. a) din Secțiunea III, pct.2., sbp.6), după caz.</i>	Anul adopării planificate (O)	Observații relevante formulate ca urmare a consultării (consultărilor) organizate în legătură cu fiecare P și M în parte sau cu pachetul de P și M (F)	Calendarul planificat pentru punerea în aplicare (O)		Obiectivele intermediare și indicatorii selectați pentru monitorizarea progreselor realizate în punerea în aplicare a P și M selectate (F)		Calendarul planificat pentru revizuire (în cazul în care diferă de cel aplicabil actualizării generale a programului național de control al poluării atmosferice, și anume o dată la patru ani) (O)	Autoritățile competente responsabile de fiecare P și M în parte sau de pachetul de P și M (O) <i>Se face referire la cele enumerate în tabelul la lit.b) din Secțiunea III, pct.2, sbp.3), după caz.</i>
			Anul inițial	Anul final	Ținte intermediare	Indicatori		
Se adaugă rânduri suplimentare, după necesitate.								

b) Explicații ale motivelor alegerii măsurilor selectate și o evaluare a modului în care P și M asigură coerența cu planurile și programele stabilite în alte domenii de politică relevante

Explicație a motivelor alegerii făcute între măsurile avute în vedere în sbp. 6) lit.a) pentru a determina setul final de măsuri selectate (F)
Coerența P și M selectate cu obiectivele privind calitatea aerului la nivel național și, după caz, în statele membre învecinate (O)
Coerența P și M selectate cu alte planuri și programe relevante stabilite în conformitate cu cerințele prevăzute de legislația națională sau de legislația Uniunii (de exemplu, planurile naționale privind energia și clima) (O)

8) Impacturile combinate preconizate ale P și M („cu măsuri suplimentare” – CMS) asupra reducerii emisiilor, a calității aerului și a mediului înconjurător, precum și incertitudinile aferente, după caz

	Se specifică anul	2030	2035	2040	Se specifică anul	2030	2035	2040
PM _{2,5} (1 an)								
NO ₂ (1 an)								
NO ₂ (1 an)								
PM ₁₀ (1 an)								
PM ₁₀ (24 de ore)								
O ₃ (medie de max. 8 ore)								
Altele, se agaugă detalii.								

C. Ilustrații care demonstrează îmbunătățirea preconizată a calității aerului și a gradului de respectare (F)

Hărți sau histograme care ilustrează evoluția preconizată a concentrațiilor din aerul înconjurător [cel puțin pentru NO₂, PM₁₀, PM_{2,5} și O₃, precum și pentru orice alt sau alți poluant sau poluanți care prezintă o problemă] și care indică, de exemplu, numărul de zone, din totalul de zone de control al calității aerului, care vor fi (ne)conforme până în 2030, 2035 și 2040, depășirile maxime preconizate la nivel național, precum și indicatorul mediu de expunere preconizat

D. Îmbunătățirea calitativă preconizată a calității aerului și a gradului de respectare (CMS), în cazul în care nu sunt furnizate date cantitative în tabelele de mai sus (F)

Îmbunătățirea calitativă preconizată a calității aerului și a gradului de respectare (CMS)

Pentru valorile-limită anuale, previziunile ar trebui să fie raportate în funcție de concentrațiile maxime din toate zonele. Pentru valorile-limită zilnice și orare, previziunile trebuie să fie raportate în funcție de numărul maxim de depășiri înregistrate în toate zonele.

e) Impacturile preconizate asupra mediului (CMS) (F)

	Anul de referință utilizat pentru evaluarea impacturilor asupra mediului	2030	2035	2040	Descriere
Teritoriul expus acidificării ca urmare a depășirii pragului critic (%)					
Teritoriul expus eutrofizării ca urmare a depășirii pragului critic (%)					
Teritoriul expus nivelului de ozon ca urmare a depășirii pragului critic (%)					

Indicatorii ar trebui să fie aliniați cu cei utilizați în temeiul Convenției privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi în legătură cu expunerea ecosistemelor la acidificare, la eutrofizare și la nivelul de ozon (https://www.rivm.nl/media/documenten/cce/manual/Manual_UBA_Texte.pdf).

**METODOLOGIILE PENTRU PREGĂTIREA ȘI ACTUALIZAREA INVENTARULUI ȘI A
PROGNOZELOR NAȚIONALE DE EMISII, A RAPOARTELOR INFORMATIVE DE INVENTARIERE
ȘI A INVENTARULUI NAȚIONAL DE EMISII AJUSTAT MENȚIONATE LA PCT.12-16 ȘI 30, 31**

Pentru poluanții specificați în anexa nr. 2, autoritatea de meteorologie și monitoring de mediu elaborează inventarul național de emisii, inventarul național de emisii ajustat, acolo unde este relevant, prognoze naționale de emisii, inventarul național de emisii dezagregate spațial, inventarul privind sursele punctuale de mari dimensiuni și rapoarte informative de inventariere, utilizând metodologiile adoptate de părțile la Convenția LRTAP (Orientările de raportare EMEP), utilizând Ghidul EMEP/AEM privind inventarul emisiilor de poluanți atmosferici (Ghidul EMEP/AEM) menționat în metodologiile respective. Totodată, în conformitate cu aceleași orientări, autoritatea de meteorologie și monitoring de mediu elaborează informații suplimentare, în special date privind activitatea, necesare pentru evaluarea inventarului național de emisii și a prognozelor.

Recurgerea la orientările de raportare EMEP nu aduce atingere modalităților suplimentare specificate în prezenta anexă și cerințelor privind nomenclatura pentru raportare, seriile cronologice și datele de raportare prevăzute în anexa nr. 2.

I. Inventarul național anual de emisii

1. Inventarul național de emisii este transparent, coerent, comparabil, complex și exact.
2. Emisiile din principalele categorii identificate se calculează în conformitate cu metodologiile definite în Ghidul EMEP/AEM și cu scopul de a utiliza o metodologie (detaliată) de nivelul 2 sau mai înalt. Pentru stabilirea inventarului național de emisii, autoritatea de meteorologie și monitoring de mediu poate utiliza alte metodologii compatibile, bazate pe date științifice, în cazul în care metodologiile respective produc estimări mai exacte decât metodologiile implicite prevăzute în Ghidul EMEP/AEM.
3. Pentru emisiile provenite din transporturi, Agenția pentru Eficiență Energetică calculează și raportează emisiile în concordanță cu bilanțurile energetice naționale raportate către Oficiul Statistic al Uniunii Europene Eurostat.
4. Emisiile provenite din transporturile rutiere se calculează și se raportează pe baza combustibililor vânduți la nivel național. În plus, în elaborarea inventarului național de emisii, autoritatea de meteorologie și monitoring de mediu /Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în vederea raportării suplimentare, poate calcula emisiile generate de transporturile rutiere și pe baza combustibililor utilizați sau a kilometrilor parcurși pe teritoriul național.
5. Ministerul Mediului raportează emisiile naționale anuale exprimate în unitatea aplicabilă specificată în modelul de raportare NFR al Convenției LRTAP.

II. Prognozele naționale de emisii

1. Prognozele naționale de emisii sunt transparente, coerente, comparabile, complete și exacte, iar informațiile raportate includ cel puțin următoarele:
  - 1) identificarea clară a politicilor și a măsurilor adoptate și planificate incluse în estimările respective;
  - 2) rezultatele analizei de sensibilitate efectuate pentru estimări, după caz;
  - 3) descrierea metodologiilor, a modelelor, a ipotezelor de bază și a parametrilor principali de intrare și de ieșire.
2. Prognozele de emisii se estimează și se raportează pe categorii de surse NFR. În cazul în care acest lucru nu este posibil din cauza lipsei de date suficient de detaliate, în raportul informativ de inventariere se include o justificare pentru raportarea la un nivel mai agregat. Ministerul Mediului furnizează o prognoză «cu măsuri» (măsuri adoptate) și, în cazul în care este relevant, o prognoză «cu măsuri suplimentare» (măsuri planificate) pentru fiecare poluant, în conformitate cu orientările stabilite în Ghidul EMEP/AEM.
3. Prognozele naționale de emisii sunt în concordanță cu inventarul național anual de emisii pentru anul x-3, unde x reprezintă anul în care se elaborează prognozele de emisii și cu prognozele raportate în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 1277/2018 cu privire la instituirea și funcționarea Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice.

III. Raportul informativ de inventariere

1. Raportul informativ de inventariere este pregătit în conformitate cu Recomandările de raportare EMEP și se elaborează utilizând formatul pentru raportul de inventariere inclus în acestea. Raportul de inventariere include cel puțin următoarele informații:
  - 1) descrierea procedurilor instituționale pentru pregătirea inventarului ;
  - 2) documentarea metodelor, tendințelor, recalculărilor, datelor de activitate și a altor informații relevante pentru înțelegerea inventarului
  - 3) descrierea principalelor categorii naționale de surse de emisii;

- 4) informații privind asigurarea calității incertitudinile și metodele de verificare;
- 5) descrierea metodologiilor sectoriale (pe fiecare capitol separate)
- 6) recalculări și îmbunătățiri planificate;
- 7) pronosticuri care sunt actualizate fiecare 2 sau 4 ani, sau în cazul modificărilor substanțiale de la ultima raportare,
- 8) raportarea emisiilor gridate și a LPS (surse punctiforme mari)
- 9) cazul în care este relevant, informații privind utilizarea mecanismelor de flexibilitate prevăzute la Capitolul II, Secțiunea 2 și 3, după caz;
- 10) în cazul în care este relevant, informații privind motivele pentru abaterea de la traiectoria de reducere stabilită în conformitate cu pct.6-17, precum și măsurile pentru a readuce la respectiva traiectorie, după caz;
- 11) un rezumat.

IV. Ajustarea inventarului național de emisii

1. Ministerul Mediului include în propunerea sa privind ajustarea inventarului național de emisii, în conformitate cu prevederile din Capitolul II, Secțiunea 2 și 3, cel puțin următoarele documente justificative, furnizate de către autoritatea de meteorologie și monitoring de mediu în conformitate cu prevederile pct. 14:

- 1) dovada faptului că angajamentele naționale de reducere a emisiilor sunt depășite;
- 2) dovezi privind măsura în care ajustarea inventarului de emisii reduce depășirea și contribuie la respectarea angajamentelor naționale de reducere a emisiilor în cauză;
- 3) estimare referitoare la posibilitatea și la momentul îndeplinirii angajamentelor naționale de reducere a emisiilor pe baza prognozelor naționale de emisii fără ajustare;
- 4) dovezi că ajustarea este în concordanță cu una sau mai multe dintre următoarele trei circumstanțe.

Se face trimitere, după caz, la ajustări anterioare relevante:

- a) în cazul unor noi categorii de surse de emisii:

- dovada faptului că noua categorie de surse de emisii este recunoscută în literatura de specialitate și/sau în Ghidul EMEP/AEM;

- dovada faptului că această categorie de surse nu a fost inclusă în inventarul național de emisii, istoric relevant la data când s-a stabilit angajamentul de reducere a emisiilor;

- dovada faptului că emisiile provenite de la o nouă categorie de surse pot împiedica statul să își îndeplinească angajamentele de reducere a emisiilor, susținută de o descriere detaliată a metodologiei, a datelor și a factorilor de emisie utilizați pentru a ajunge la această concluzie;

în cazul unor factori de emisie semnificativ diferiți care sunt utilizați la determinarea emisiilor provenite de la categorii de surse specifice:

- descrierea factorilor de emisie inițiali, inclusiv o descriere detaliată a datelor științifice pe baza cărora s-a obținut factorul de emisie;

- dovada faptului că factorii de emisie inițiali au fost utilizați la determinarea reducerilor de emisii la momentul stabilirii acestora;

- descrierea factorilor de emisie actualizați, inclusiv informații detaliate privind datele științifice pe baza cărora s-a obținut factorul de emisie;

- comparația estimărilor de emisii efectuate folosind factorii de emisie inițiali și actualizați, care să demonstreze că modificarea factorilor de emisie poate împiedica un stat membru să își îndeplinească angajamentele de reducere;

- motivele pentru a decide dacă modificările factorilor de emisie sunt semnificative;

- b) în cazul unor metodologii semnificativ diferite care sunt utilizate la determinarea emisiilor provenite de la categorii de surse specifice:

- descrierea metodologiei inițiale folosite, inclusiv informații detaliate privind datele științifice pe baza cărora s-a obținut factorul de emisie;

- dovada faptului că metodologia inițială a fost utilizată la determinarea reducerilor de emisii la momentul stabilirii acestora;

- descrierea metodologiei actualizate folosite, inclusiv o descriere detaliată a datelor științifice sau a referințelor care au stat la baza obținerii sale;

- comparația estimărilor de emisii efectuate folosind metodologiile inițiale și actualizate, care să demonstreze că modificarea metodologiei poate împiedica statul să își îndeplinească angajamentele de reducere;

- raționamentul care a stat la baza deciziei dacă modificarea metodologiei este semnificativă.

2. Ministerul Mediului poate prezenta aceleași informații justificative pentru procedurile de ajustare bazate pe condiții prealabile similare, cu condiția prezentării informațiilor necesare, astfel cum sunt prevăzute la pct. 1.

3. Ministerul Mediului recalculează emisiile ajustate, pentru a asigura, în măsura în care este posibil, coerența seriilor cronologice pentru fiecare an de la aplicarea ajustării sau, după caz, a ajustărilor.

**INDICATORI OPȚIONALI PENTRU MONITORIZAREA IMPACTULUI POLUĂRII ATMOSFERICE
MENȚIONAȚI LA PCT.32-34**

1. Pentru ecosistemele de apă dulce: determinarea proporțiilor daunelor biologice, inclusiv la nivelul receptorilor sensibili, respectiv microfite, macrofite și diatomee, și pierderea stocurilor de pește sau a nevertebratelor:
  - 1) indicatorul principal: capacitatea de neutralizare a acizilor (ANC) și indicatorii secundari: aciditatea - (pH), sulfatii dizolvați (SO_4), nitratii (NO_3) și carbonul organic dizolvat;
  - 2) frecvența prelevării de eșantioane: de la o dată pe an pentru lacuri, în timpul schimbului de apă din toamnă, la o dată pe lună pentru izvoare.
2. Pentru ecosistemele terestre: evaluarea acidității solului, pierderea nutrienților din sol, starea și echilibrul azotului, precum și pierderea biodiversității:
  - 1) indicatorul principal - aciditatea solului: fracțiunile schimbabile de cationi bazici, respectiv saturația în baze și aluminiul schimbabil din soluri;
  - 2) frecvența prelevării de eșantioane: o dată la zece ani; indicatorii secundari: pH, sulfatii, nitratii, cationii bazici, concentrațiile de aluminiu din soluțiile de sol;
  - 3) frecvența prelevării de eșantioane: în fiecare an, în cazul în care prezintă relevanță;
  - 4) indicatorul principal: levigarea nitratilor din sol, respectiv NO_3 , levigare;
  - 5) frecvența prelevării de eșantioane: în fiecare an;
  - 6) indicatorul principal: raportul carbon-azot (C/N) și indicatorul secundar: cantitatea totală de azot din sol (N_{tot});
  - 7) frecvența prelevării de eșantioane: o dată la zece ani;
  - 8) indicatorul principal: balanța de nutrienți din frunziș (N/P, N/K, N/Mg);
  - 9) frecvența prelevării de eșantioane: o dată la patru ani.
3. Pentru ecosistemele terestre: evaluarea daunelor produse de ozon asupra creșterii vegetației și asupra biodiversității:
  - 1) indicatorul principal: creșterea vegetației și daunele asupra frunzișului și indicatorul secundar: fluxul de carbon (C_{flux});
  - 2) frecvența prelevării de eșantioane: în fiecare an;
  - 3) indicatorul principal: depășirea nivelurilor critice bazate pe flux;
  - 4) frecvența prelevării de eșantioane: în fiecare an în timpul perioadei de vegetație.